

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Matthias

Plaats : Alkmaar
LRKP nummer : 218860419
Onderzoeksnummer : 283967
Datum onderzoek : 1 en 2 juni 2015
Datum vaststelling : 9 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN DE HOUDER	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN VOORSCHOOLSE EDUCATIE	11

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Peuterspeelzaal Matthias is een goede voorschool. De peuterspeelzaal krijgt het oordeel goed omdat zowel het educatief handelen als de kwaliteitscultuur als goed zijn beoordeeld.

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Peuterspeelzaal Matthias stimuleert de (doelgroep)peuters in hun brede ontwikkeling en bereidt hen sociaal, emotioneel en gedragsmatig gedegen voor op de basisschool.
- Peuterspeelzaal Matthias heeft haar aanbod en werkwijzen afgestemd op de mogelijkheden van de (doelgroep)peuters.
- Het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers stelt de peuters in staat zich goed te ontwikkelen.
- De peuterspeelzaal kent een professionele cultuur waarbij pedagogisch medewerkers resultaatgericht werken, aanspreekbaar zijn op gemaakte afspraken en zich bewust zijn van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de voorschoolse educatie.
- De doorgaande leerlijnen tussen de voorschool en de basisschool kunnen nog beter worden verankerd in de dagelijkse praktijk.

Wij hebben bij dit onderzoek ook rkbs St. Matthias betrokken.

De reden hiervoor is om de kwaliteit van de doorgaande lijn in beeld te brengen. Er is een apart rapport opgesteld voor rkbs St. Matthias.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Resultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten in kerngebieden			•		

Op peuterspeelzaal Matthias is recent afgesproken dat de peuters nadat de eerste toets is afgenomen, op elke volgende toets een niveau hoger scoren. De afspraak is zo recent dat de toetsgegevens nog niet zijn geëvalueerd. Het doel, dat alle peuters op elke toets een niveau hoger scoren, is ambitieus. Het is echter de vraag of dat voor alle peuters haalbaar is, met name voor de moeilijker lerende peuters lijkt dit doel te hoog gegrepen. Tijdens de evaluatie neemt de peuterspeelzaal dit gegeven mee.

Ontwikkelingsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Educatief handelen				•
2.4	Ondersteuning			•	
2.5	Samenwerking			•	

Op peuterspeelzaal Matthias stimuleren de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuters vanaf het eerste moment dat zij 's morgens binnenkomen. De meeste ouders blijven enige tijd om met hun peuter te spelen en dit is ook het moment dat de pedagogisch medewerkers aan de ouders laten

zien hoe zij het spel bevorderen. Daarnaast beantwoorden zij eventuele vragen over de begeleiding van hun kind. Naast deze speelmomenten plannen de pedagogisch medewerkers activiteiten die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de individuele peuter. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een ontspannen sfeer waarin de peuters uitgedaagd worden om te gaan spelen. Gezien het bovenstaande is het educatief handelen als goed beoordeeld.

De ontwikkeling van de peuters wordt geobserveerd en getoetst. Indien, op basis van deze observaties en toetsen of tijdens de dagelijkse activiteiten zichtbaar is dat de ontwikkeling van een peuter stagneert, krijgt deze peuter in voldoende mate extra ondersteuning.

De peuterspeelzaal kan de speel- en leeromgeving van de peuters nog verrijken door bij de inrichting van de speelhoeken nog meer gebruik te maken van echte materialen.

In de samenwerking met de basisschool zijn wel afspraken gemaakt over het aanbod en is er een warme overdracht voor alle peuters. Hoewel de onderlinge samenwerking goed is, zijn er geen concrete afspraken gemaakt om het pedagogisch en didactisch handelen op elkaar af te stemmen.

De peuterspeelzaal werkt nauw samen met de ouders. De ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind. Daarnaast worden zij gestimuleerd om actief en betrokken te zijn bij de ontwikkeling van de kinderen.

Klimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Klimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Op peuterspeelzaal Matthias is het pedagogisch en didactisch klimaat ambitieus en stimulerend. De pedagogisch medewerkers hebben duidelijke regels en afspraken zodat de peuters weten wat er wel en niet mag. Indien nodig corrigeren de pedagogisch medewerkers hen op een positieve manier. Er is veel aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van iedere peuter waarbij de leiding naast aandacht voor de cognitieve vaardigheden van de kinderen, ook oog heeft voor de sociale vaardigheden.

Pedagogisch medewerkers en peuters gaan respectvol met elkaar om. Peuters leren sociale vaardigheden aan maar daarnaast krijgen zij ook het goede voorbeeld.

Ouders en personeel worden regelmatig bevraagd naar hun veiligheidsbeleving. Eventuele bevindingen uit deze tevredenheidsonderzoeken zijn aanleiding om, indien dit nodig is, het beleid bij te stellen.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Op de peuterspeelzaal zijn de kenmerken van de populatie bekend en op basis van deze kenmerken zijn er doelen gesteld. Zo wordt het verloop en de kwaliteit van de activiteiten op de peuterspeelzaal regelmatig geëvalueerd. Recent zijn er doelen gesteld voor de resultaten maar deze zijn echter nog niet geëvalueerd. Jaarlijks maakt de leiding een locatie specifiek ontwikkelplan waarin de voorgenomen verbeteractiviteiten concreet zijn geformuleerd.

Zowel de pedagogisch medewerkers als de leidinggevenden weten wat er van hen verwacht wordt. Zij sturen bewust op resultaten en indien hun handelingen niet effectief zijn maken zij nieuwe of andere afspraken. Het werken aan de eigen verbetering is een continu proces. Er is sprake van een professionele cultuur vooral door de wijze waarop met elkaar wordt samengewerkt.

Er is regelmatig overleg tussen peuterspeelzaalorganisatie, het bestuur van de scholen en de gemeente Alkmaar. Beleidsplannen en onderlinge afspraken zijn volop in ontwikkeling. De ouders zijn tevreden over de wijze waarop zij geïnformeerd en betrokken worden bij de ontwikkelingen op de peuterspeelzaal.

3 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de educatie op peuterspeelzaal Matthias.

Daarnaast heeft de inspectie de voorschool gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de voorschool.

Hieronder geeft de houder van de voorschool haar reactie:

SKOA (Stichting Kinderopvang Alkmaar) en SPA (Stichting Peuterspeelzalen Alkmaar) sluit zich aan bij de zienswijze van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie heeft een zeer positief rapport uitgebracht waar SKOA/SPA heel tevreden mee is. De zelfbeoordeling door SKOA/SPA en de beoordeling van de onderwijsinspectie komen overeen. Dit resultaat is voor alle betrokkenen inspirerend en een aanmoediging om verder te gaan met de ontwikkelingen van VVE en de kwaliteit hiervan te bewaken. SKOA/SPA is erg blij met zo'n prachtig rapport.

Naar aanleiding van het rapport hebben wij een aantal opmerkingen:

- Nav. pag. 6. resultaten: De onderwijsinspectie vermeldt dat het doel dat alle peuters bij een tweede toetsing een niveau hoger scoren een ambitieus plan is. Wij zijn met de onderwijsinspectie eens dat dit voor een aantal peuters te hoog gegrepen kan zijn. SKOA/SPA neemt dit mee in de evaluatie en stelt zonodig zijn ambitie bij.
- Peuterspeelzaal Matthias werkt momenteel met het programma Uk & Puk, de basisschool Matthias werkt met het programma Piramide. Vanaf 1 januari 2016 gaat de peuterspeelzaal, evenals de basisschool, met het programma Piramide werken. Dit in het kader van de doorgaande ontwikkelingslijn waarbij de inhoudelijke samenwerking met de basisschool wordt bevorderd: hierbij denken wij aan een goede afstemming van de thema's en het versterken van de oudercontacten door het organiseren van gezamenlijke activiteiten. De leidsters worden in 2015 opgeleid zodat zij in het nieuw schoolgebouw (januari 2016) aan een goede samenwerking kunnen werken.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Omdat veel kinderen met een vve-indicatie van peuterspeelzaal Matthias doorstromen naar rkbs St Matthias zijn beide instellingen samen bezocht. Beide locaties zijn in hetzelfde gebouw gehuisvest en maken deel uit van een geïntegreerde voorziening voor onderwijs en opvang.

Voor de oordelen en bevindingen van de basisschool verwijzen wij naar het rapport van rkbs St Matthias.

Op 1 en 2 juni 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, intern begeleider(s) en directie/locatieleiding;
- observaties van de praktijk in een aantal groepen van zowel de voorschool als de basisschool. Deze observaties vonden gemeenschappelijk plaats met een vertegenwoordiger van de betreffende instelling.

Aan het eind van de tweede onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de houder, de schoolleiding, de leiding van de voorschool, intern begeleider en enkele leerkrachten en pedagogisch medewerkers. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en hebben de school en de voorschool aangegeven wat zij gaan doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE VOORSCHOOLSE EDUCATIE

KWALITEITSGEBIED 1: RESULTATEN

STANDAARD 1.1: RESULTATEN IN KERNGEBIEDEN

De peuters behalen ontwikkelings-resultaten die, gezien kenmerken en beginniveau van de peuters, ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De voorschool gaat na of de peuters goed zijn toegerust voor de basisschool.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de peuters voor op de basisschool.

De pedagogisch medewerkers bieden een integraal en eigentijds aanbod op de vier ontwikkelingsgebieden. Binnen de kaders van de wet en het besluit basisvoorwaarden voorschoolse educatie maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de behoeften die kenmerkend zijn voor de populatie. De pedagogisch medewerkers hanteren spel-, leer- en ontwikkelingsmaterialen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de peuters. Ook de leeromgeving sluit hier bij aan.

Het integrale aanbod sluit aan op het niveau van de peuters bij binnenkomst van de voorschool en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van de basisschool.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De pedagogisch medewerkers volgen en analyseren de ontwikkeling van alle peuters met als doel de educatie voor hen vorm te geven.

De pedagogisch medewerkers verzamelen vanaf de intake voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun peuters. Zij gaan regelmatig na in welke mate de peuters profiteren van de geboden voorschoolse educatie en hoe de ontwikkeling van peuters verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer peuters niet genoeg lijken te profiteren van het aanbod gaat de voorschool na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De pedagogisch medewerkers gebruiken al deze informatie vervolgens om de educatie af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen peuters als individuele peuters. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak van evalueren, analyseren, plannen, uitvoeren en weer

evalueren. Zij delen de informatie over de ontwikkeling van de peuters met de ouders.

STANDAARD 2.3: EDUCATIEF HANDELEN

Het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers stelt de peuters in staat tot leren en ontwikkeling.

De pedagogisch medewerkers plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de peuters hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-educatief concept en brengt dit ook tot uitdrukking in de inrichting van de ruimte. De pedagogisch medewerkers zorgen voor effectieve instructies en spelbegeleiding: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van peuters. De pedagogisch medewerkers bevorderen de interactie met en tussen kinderen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de pedagogisch medewerkers werkvormen die bij de ontwikkelingsfase en leeftijd van de peuters passen. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele peuters, zodat alle peuters actief, gemotiveerd en betrokken zijn bij het spel en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de speel- en leeractiviteiten gaan de pedagogisch medewerkers na of de peuters de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de pedagogisch medewerkers de peuters directe en individuele feedback op hun spelen en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Peuters die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De voorschool heeft voor peuters met bijzondere ondersteuningsbehoeften contacten met externe zorgaanbieders. De voorschool blijft de ontwikkeling van peuters met extra zorg volgen en stelt de eigen interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De voorschool werkt nauw samen met vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De voorschool werkt nauw samen met ouders, één of meer basisscholen en ketenpartners door informatie over kinderen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van kinderen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Aan het eind van de periode op de

voorschool en bij tussentijds vertrek van kinderen informeert ze de ouders en de vervolgllocatie of basisschool over de ontwikkeling van de kinderen.

KWALITEITSGBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: KLIMAAT

De voorschool kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De leiding en de pedagogisch medewerkers creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en educatief klimaat op de voorschool. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. De leiding en de pedagogisch medewerkers hebben een focus op persoonlijke ontwikkeling, spelen en leren, waarin alle peuters gezien worden en waarin sociale vaardigheden gestimuleerd worden. Het pedagogisch klimaat is ondersteunend voor de brede ontwikkeling van de peuters.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Leiding en pedagogisch medewerkers waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor peuters en pedagogisch medewerkers.

Leiding en pedagogisch medewerkers waarborgen de veiligheid van de voorschool en zijn omgeving voor alle peuters en het personeel. Peuters, pedagogisch medewerkers, leiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De pedagogisch medewerkers leren peuters sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De voorschool heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar educatie.

De voorschool weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de populatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de kwaliteit van de voorschoolse educatie waaronder het aanbod, het pedagogisch klimaat en de veiligheid. De leiding en de pedagogisch medewerkers beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de voorschool planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De voorschool kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit te werken, rekening houdend met gestelde bekwaamheidseisen en beroepsprofielen en behaalde resultaten bij de peuters. Pedagogisch medewerkers en andere betrokkenen werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van voorschoolse educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Er is sprake van continuïteit in pedagogisch medewerkers en leidinggevend personeel. De voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De voorschool legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De voorschool betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de voorschool open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en neemt deze aantoonbaar serieus. De voorschool verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.